

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

13 septembre 2005

PROPOSITION DE RÉSOLUTION

**visant à modifier la réglementation
relative au permis de conduire afin
d'y inclure un permis spécifique pour
la conduite des tracteurs agricoles**

(déposée par Madame Josée Lejeune,
M. François Bellot et Mmes Jacqueline
Galant et Dominique Tilmans)

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

13 september 2005

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

**betreffende een wijziging van de
reglementering inzake het rijbewijs,
teneinde er een specifiek rijbewijs voor
het besturen van landbouwtractoren
in op te nemen**

(ingedien door mevrouw Josée Lejeune,
de heer François Bellot en de dames
Jacqueline Galant en Dominique Tilmans)

4087

<i>cdH</i>	:	<i>Centre démocrate Humaniste</i>
<i>CD&V</i>	:	<i>Christen-Democratisch en Vlaams</i>
<i>ECOLO</i>	:	<i>Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>
<i>FN</i>	:	<i>Front National</i>
<i>MR</i>	:	<i>Mouvement Réformateur</i>
<i>N-VA</i>	:	<i>Nieuw - Vlaamse Alliantie</i>
<i>PS</i>	:	<i>Parti socialiste</i>
<i>sp.a - spirit</i>	:	<i>Socialistische Partij Anders - Sociaal progressief internationaal, regionalistisch integraal democratisch toekomstgericht.</i>
<i>Vlaams Belang</i>	:	<i>Vlaams Belang</i>
<i>VLD</i>	:	<i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>

Abréviations dans la numérotation des publications :

<i>DOC 51 0000/000</i>	:	<i>Document parlementaire de la 51e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif</i>
<i>QRVA</i>	:	<i>Questions et Réponses écrites</i>
<i>CRIV</i>	:	<i>Version Provisoire du Compte Rendu intégral (couverture verte)</i>
<i>CRABV</i>	:	<i>Compte Rendu Analytique (couverture bleue)</i>
<i>CRIV</i>	:	<i>Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)</i>
<i>PLEN</i>	:	<i>Séance plénière</i>
<i>COM</i>	:	<i>Réunion de commission</i>
<i>MOT</i>	:	<i>Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)</i>

Afkortingen bij de nummering van de publicaties :

<i>DOC 51 0000/000</i>	:	<i>Parlementair document van de 51e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>
<i>QRVA</i>	:	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>
<i>CRIV</i>	:	<i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)</i>
<i>CRABV</i>	:	<i>Beknopt Verslag (blauwe kaft)</i>
<i>CRIV</i>	:	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)</i>
		<i>(PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)</i>
<i>PLEN</i>	:	<i>Plenum</i>
<i>COM</i>	:	<i>Commissievergadering</i>
<i>MOT</i>	:	<i>Moties tot besluit van interpellaties (beige kleurig papier)</i>

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants

Commandes :

*Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.laChambre.be*

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

Bestellingen :

*Natieplein 2
1008 Brussel
Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.deKamer.be
e-mail : publicaties@deKamer.be*

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

Les difficultés auxquelles sont confrontés les travailleurs du secteur agricole sont bien connues : aléas météorologiques, imposition de quotas, modification du régime des subventions européennes, rigueur des contrôles, etc. La réglementation relative au permis de conduire représente également un obstacle au développement de l'activité agricole, notamment lors de la reprise d'une exploitation par un jeune agriculteur. En effet, le système actuel distingue, d'une part, les trajets de la ferme aux champs pour lesquels un permis B (voiture) ou la réussite d'un examen théorique dès 16 ans suffit et, d'autre part, les autres trajets qui ne peuvent être effectués que par des titulaires du permis C (camion) ou C + E (semi-remorque). Le coût élevé de la formation pour l'obtention du permis C – de l'ordre de 1.500 euros – ainsi que l'âge minimum de 21 ans pour pouvoir présenter les épreuves du permis de conduire peuvent être de nature à dissuader des jeunes de reprendre une exploitation agricole ou, pire, les inciter à ignorer la réglementation.

Face à cette réglementation inadaptée à leur situation professionnelle, des représentants des agriculteurs et, en particulier, des jeunes agriculteurs ont pris l'initiative de réfléchir à une modification des règles actuelles. La proposition a été faite d'instaurer une catégorie spécifique de permis de conduire un tracteur agricole – permis T – qui serait obtenu à la suite d'épreuves théoriques et pratiques adaptées aux matériels concernés. Cette catégorie pourrait être subdivisée en deux sous-catégories en fonction du tonnage et ce, afin de permettre un accès aisément, dès l'âge de 16 ans, au matériel de base de l'agriculteur, tout en réservant la conduite des ensembles les plus lourds à partir de 18 ans. Les épreuves pratiques devraient pouvoir se dérouler en dehors des centres d'examen du Groupement des sociétés agréées de contrôle automobile et du permis de conduire (GOCA) dont les infrastructures n'ont pas nécessairement été conçues pour supporter la masse des engins agricoles. Le coût de la préparation à ces épreuves doit se situer dans des limites raisonnables. C'est pourquoi, il est indispensable que la filière libre soit également maintenue pour cette formation sans exclure, bien entendu, les filières de formation professionnelle.

La création d'un permis de conduire spécifique pour les tracteurs doit également être considérée comme un moyen d'accroître la sécurité routière. L'élaboration d'une réglementation plus cohérente et mieux adaptée

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

De moeilijkheden waaraan men in de landbouwsector het hoofd moet bieden, zijn bekend: grillig weer, oplegging van quota's, wijziging van de Europese subsidie-regeling, strenge controles enzovoort. Ook de reglementering inzake het rijbewijs vormt een hinderpaal voor de ontwikkeling van de landbouw, met name als een jonge landbouwer een bedrijf wil overnemen. In de huidige regeling wordt immers een onderscheid gemaakt tussen enerzijds de trajecten van de boerderij naar het veld, waarvoor een rijbewijs B (auto) of het slagen in een theoretisch examen vanaf de leeftijd van 16 jaar volstaat, en anderzijds de andere trajecten die slechts mogen worden aangelegd door houders van het rijbewijs C (vrachtwagen) of C + E (oplegger). De hoge opleidingskosten voor het verkrijgen van het rijbewijs C – ongeveer 1.500 euro – en de minimumleeftijd van 21 jaar om aan het examen voor het behalen van het rijbewijs te mogen deelnemen, kunnen de jongeren afschrikken om een landbouwbedrijf over te nemen of, erger, ze ertoe aan te zetten de reglementering te negeren.

Ten aanzien van die reglementering, die niet aan hun beroepssituatie is aangepast, hebben vertegenwoordigers van de landbouwers en in het bijzonder jonge landbouwers het initiatief genomen om de koppen bij elkaar te steken en over een wijziging van de huidige regels na te denken. Het resultaat is het voorstel om een specifieke categorie van rijbewijs voor landbouwtractoren (landbouwtrekkers) in te stellen – rijbewijs T –, dat zou worden verkregen na een theoretisch en praktisch gedeelte met aangepast materieel. Deze categorie zou volgens het laadvermogen in twee subcategorieën kunnen worden ingedeeld. Daarbij zou de toegang (vanaf de leeftijd van 16 jaar) tot het basismaterieel van de landbouwer makkelijk blijven, en zou het besturen van de zwaarste combinaties pas mogelijk vanaf 18 jaar. Het praktische gedeelte zou buiten de examencentra van de GOCA (Groepering van erkende ondernemingen voor autokeuring en rijbewijs) moeten kunnen plaatsvinden; de infrastructuur ervan is immers niet ontworpen om het gewicht van rollend landbouwmaterieel te dragen. De kosten om zich op dit gedeelte voor te bereiden, moeten redelijk blijven. Daarom is het absoluut noodzakelijk voor deze opleiding de vrije sector te behouden, waarbij de sector van de beroepsopleiding uiteraard niet mag worden uitgesloten.

De instelling van een specifiek rijbewijs voor tractoren moet tevens worden gezien als een middel om de verkeersveiligheid te vergroten. De opstelling van een samenhangender reglementering die beter aan de bij-

à la situation particulière des agriculteurs contribuera à renforcer la prise de conscience par ceux-ci des risques liés à la conduite de leurs outils de travail et, par conséquent, à mieux maîtriser ces risques.

Josée LEJEUNE (MR)
François BELLOT (MR)
Jacqueline GALANT (MR)
Dominique TILMANS (MR)

zondere situatie van de landbouwers is aangepast, zal ertoe bijdragen dat deze categorie zich bewuster wordt van de gevaren verbonden aan het besturen van hun voertuigen en dientengevolge tot een betere beheersing van die gevaren.

PROPOSITION DE RESOLUTION

LA CHAMBRE DES REPRESENTANTS,

A. considérant que la réglementation relative au permis de conduire qui dispense de l'obligation d'être titulaire et porteur d'un permis de conduire les conducteurs de véhicules agricoles se rendant de la ferme aux champs est inadaptée aux situations rencontrées par les agriculteurs;

B. considérant que cette même réglementation impose pour les déplacements autres que ceux effectués entre la ferme et les champs que le conducteur soit titulaire d'un permis C (camion) ou C+E (semi-remorque) dont l'obtention suppose une formation trop coûteuse pour de nombreux jeunes agriculteurs;

C. considérant que la réglementation actuelle qui pénalise les jeunes agriculteurs peut être un frein à la reprise d'exploitations agricoles;

D. considérant que les directives européennes permettent qu'un Etat membre prévoie dans sa réglementation nationale qu'une catégorie spécifique de permis de conduire vise les tracteurs agricoles ou forestiers;

E. considérant que des organisations représentant les agriculteurs ont avancé des propositions en la matière;

F. considérant que l'assouplissement de la législation actuelle permettrait de soutenir l'activité et le développement de notre agriculture;

G. considérant qu'il est urgent de répondre aux difficultés auxquelles sont confrontés les travailleurs du monde agricole.

DEMANDE AU GOUVERNEMENT:

1. d'adapter la réglementation relative au permis de conduire en vue d'autoriser la conduite d'un tracteur agricole et d'une remorque sans autre restriction que la limitation du tonnage de l'ensemble dès l'âge de 16 ans;

2. De créer une catégorie spécifique de permis de conduire pour la conduite de tracteurs et de matériel agricole;

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

DE KAMER VAN VOLKSVERTEGENWOORDIGERS,

A. overwegende dat de regelgeving inzake het rijbewijs, krachtens welke de bestuurders van landbouwvoertuigen die zich van de boerderij naar het veld begeven ervan zijn vrijgesteldhouder te zijn van een rijbewijs en het bij zich te hebben, niet is aangepast aan de situaties waarmee de landbouwers te maken krijgen;

B. overwegende dat diezelfde regelgeving de bestuurder ertoe verplicht voor andere trajecten dan tussen de boerderij en het veldhouder te zijn van een rijbewijs C (vrachtwagen) of C+E (vrachtwagen met aanhangwagen), dat een opleiding onderstelt die voor heel wat jonge landbouwers te duur uitvalt;

C. overwegende dat de vigerende regelgeving de jonge landbouwers benadeelt en aldus de overname van landbouwbedrijven kan afremmen;

D. overwegende dat de Europese richtlijnen toestaan dat een lidstaat in zijn nationale regelgeving de bepaling opneemt dat voor landbouw- of bosbouwtrekkers een specifieke categorie van rijbewijs geldt;

E. overwegende dat de organisaties die de landbouwers vertegenwoordigen terzake voorstellen hebben geformuleerd;

F. overwegende dat de versoepeling van de vigerende wetgeving onze landbouwbedrijvigheid zou kunnen ondersteunen en tot ontwikkeling laten komen;

G. overwegende dat dringend de moeilijkheden moeten worden verholpen waarmee degenen die in de landbouw werkzaam zijn, te kampen hebben.

VRAAGT DE REGERING:

1. de regelgeving inzake het rijbewijs aan te passen, teneinde het besturen van een landbouwtrekker en van een aanhangwagen vanaf de leeftijd van 16 jaar toe te staan zonder enige andere beperking dan het laadvermogen van het geheel;

2. te voorzien in een specifieke categorie van rijbewijs voor het besturen van trekkers en landbouwmaterieel;

3. de prévoir des épreuves théoriques et pratiques dans des conditions adaptées à la spécificité du matériel utilisé;

4. de permettre que la formation théorique et pratique puisse être suivie dans des conditions financières abordables, que ce soit par la filière libre ou par l'intermédiaire de centres de formation professionnelle.

14 juillet 2005

Josée LEJEUNE (MR)
François BELLOT (MR)
Jacqueline GALANT (MR)
Dominique TILMANS (MR)

3. te voorzien in theoretische en praktische examens onder voorwaarden die zijn afgestemd op de specifieke eigenschappen van het gebruikte materieel;

4. de mogelijkheid te bieden de theoretische en de praktische opleiding tegen een redelijke prijs te volgen, hetzij met behulp van vrije begeleiding, hetzij via rij-scholen.

14 juli 2005